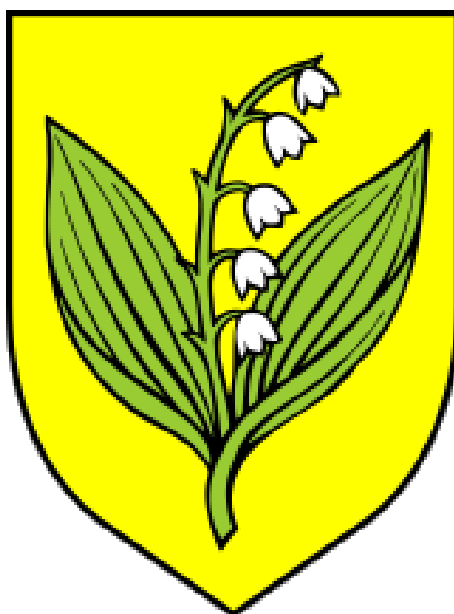

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE MARUŠEVEC
ZA RAZDOBLJE OD 2018. – 2023. GODINE

Maruševac, lipanj 2018.

Naručitelj: Općina Maruševac, Maruševac 6, 42 243 Maruševac

Predmet: Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2018. do 2023. godine

Izrađivač: Ustanova za obrazovanje odraslih Defensor, Varaždin

Voditelj izrade: Mirjana Adlašić, mag.ing.geoling.

Suradnici: Ivana Škorjanec, mag.ing.agr.,
Sandra Lenček, mag.ing.geoling.

Datum izrade: svibanj, 2018.

Odgovorna osoba:
Emilio Habulin, mag.politolog.

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

070088532

OIB:

37596493956

NAZIV:

- 1 Ustanova za obrazovanje odraslih za poslove zaštite osoba i imovine DEFENSOR
- 1 Ustanova za obrazovanje odraslih DEFENSOR

SJEDIŠTE/ADRESA:

- 1 Varaždin (Grad Varaždin)
Zagrebačka 71

PRAVNI OBLIK:

- 1 ustanova

DJELATNOSTI:

- 1 * - srednjoškolsko obrazovanje odraslih
- 2 * - Savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
- 3 * - Stručni poslovi planiranja u području zaštite i spašavanja, koji obuhvaćaju izradu sljedećih dokumenata: procjene ugroženosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, plana zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, vanjskog plana jedinice područne (regionalne) samouprave za sprečavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, raščlamba o praćenju stanja i izvješća o stanju sustava zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, posebnih elaborata proračuna i projekcija u sustavu zaštite i spašavanja
- 3 * - Izrada planova obrane
- 4 * - Obavljanje stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite: - izrada planskih dokumenata iz područja civilne zaštite, - izrada plana djelovanja civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, - izrada procjene rizika i operativnih planova pravnih osoba koje u obavljanju djelatnosti koriste opasne tvari, - planiranja civilne zaštite na izradi vanjskog plana civilne zaštite jedinice područne (regionalne) samouprave za slučaj nesreća koje uključuju opasne tvari za postrojenje ili industrijsku zonu, - izrada analize stanja i izrade godišnjeg plana razvoja sustava civilne

D004, 2017-02-08 12:35:00

Stranica: 1 od 4

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

DJELATNOSTI:

- zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine, - osposobljavanje u sustavu civilne zaštite, provođenje formalnog i neformalnog obrazovanja u sustavu civilne zaštite
- 4 * - Izrada planskih dokumenata u gospodarenju otpadom: - izrada plana gospodarenja otpadom, - poslovi u vezi s praćenjem stanja okoliša (monitoring), poslovi izrade stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, poslovi stručne pripreme i izrada studija utjecaja na okoliš, poslovi stručnog obrazovanja radi stjecanja znanja i usavršavanja u provođenju zaštite okoliša, poslovi praćenja kakvoće zraka i emisija u zrak, davanje podataka dokumentacije, obrazloženja i opisa u tekstualnom i grafičkom obliku prihvatljivosti zahvata i mjera zaštite okoliša, mjerenje emisija i vođenje očevidnika o tome, mjerenje emisija prema udjelu u onečišćavanju okoliša, sudjelovanje u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša, praćenje stanja okoliša, uzimanje uzoraka, obavljanje poslova vođenja katastra onečišćavanja okoliša, - izrada očevidnika otpada, zbrinjavanje otpada, uklanjanje otpadnih voda, odvoz smeća i slične djelatnosti, - postupanje s otpadom
- 4 * - Geološke istražne djelatnosti i izrada projektne dokumentacije iz rudarstva i tehnologije
- 4 * - Savjetodavne usluge iz područja zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša
- 4 * - Poslovi iz područja zaštite prirode i to: - izrada strateških studija glavne ocjene prihvatljivosti plana i programa za ekološku mrežu, izrada elaborata prethodne ocjene prihvatljivosti plana i programa za ekološku mrežu, izrada elaborata prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, izrada studija glavne ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, priprema i obrada dokumentacije za provedbu postupka utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta prema posebnim propisima iz područja zaštite prirode, izrada programa zaštite prirode, planova upravljanja i akcijskih planova te izvješća o stanju zaštite prirode, praćenje stanja u području zaštite prirode vezano uz stručne poslove: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, - izrada

D004, 2017-02-08 12:35:00

Stranica: 2 od 4

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

DJELATNOSTI:

- studija glavne ocjene o prihvatljivosti zahvata
za ekološku mrežu, - priprema i obrada
dokumentacije za provedbu postupka utvrđivanja
prevladavajućeg javnog interesa i
kompenzacijskih uvjeta prema posebnim propisima
iz područja zaštite prirode, - stručni poslovi
zaštite okoliša
- 4 * - Izrada plana zaštite od požara
 - 4 * - Izrada procjene ugroženosti od požara i
tehnoloških eksplozija
 - 4 * - Obavljanje poslova energetskog certificiranja
zgrada
 - 4 * - Obavljanje poslova zaštite na radu, koordinator
I i koordinator II
 - 4 * - Poslovi upravljanja nekretninom i održavanje
nekretnina

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 1 Emilio Habulin, OIB: 98888702931
Varaždin, Zagrebačka 71
- 1 - osnivač ustanove

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 1 Emilio Habulin, OIB: 98888702931
Varaždin, Zagrebačka 71
- 1 - obnašatelj dužnosti ravnatelja
- 1 - zastupa ustanovu pojedinačno i samostalno

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Ugovor o osnivanju ustanove od 16.09.2008. godine.
- 2 Ugovor o osnivanju ustanove za obrazovanje odraslih za
poslove zaštite osoba i imovine DEFENSOR od 16.09.2008.
godine stavljen izvan snage te ga zamjenjuje novi akt od
26.10.2009. godine.

Statut:

- 1 Statut ustanove od 14.04.2009. godine.
- 2 Upravno vijeće Ustanove donijelo je dana 26.10.2009. godine
odluku o dopuni djelatnosti, te radi promjene odredaba
članka 3. o osnivaču društva i članka 8. o djelatnosti
donijelo pročišćeni tekst statuta.
- 3 Upravno vijeće ustanove uz suglasnost osnivača ustanove je
dana 15.04.2013. godine donijelo Odluku o dopuni djelatnosti
ustanove i izmjeni Statuta ustanove od 14.04.2009. godine te
je izmjenjen članak 8. Statuta radi promjene djelatnosti i
donesen je potpuni tekst Statuta dana 15.04.2013. godine.
- 4 Upravno vijeće ustanove je uz suglasnost osnivača ustanove

D004, 2017-02-08 12:35:00

Stranica: 3 od 4

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

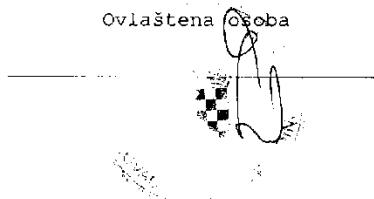
20.1.2017. donijelo Odluku o dopuni djelatnosti ustanove i izmjeni Statuta ustanove od 14.4.2009., te je izmijenjen članak 8. Statuta koji se odnosi na djelatnosti ustanove i donesen je potpuni tekst Statuta 20.1.2017.

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-09/492-2	23.04.2009	Trgovački sud u Varaždinu
0002 Tt-09/1351-2	30.10.2009	Trgovački sud u Varaždinu
0003 Tt-13/1260-3	25.04.2013	Trgovački sud u Varaždinu
0004 Tt-17/505-2	03.02.2017	Trgovački sud u Varaždinu

U Varaždinu, 08. veljače 2017.

Ovlaštena osoba

SADRŽAJ

1. UVOD	15
1.1. PRAVNI I ZAKONODAVNI OKVIR	15
1.2. INSTITUCIONALNI OKVIR I SUDIONICI U POSTUPKU GOSPODARENJA OTPADOM	16
1.3. NAČELA GOSPODARENJA OTPADOM	17
2. OBILJEŽJA PROSTORA OPĆINE MARUŠEVAC	18
2.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ	18
2.2. STANOVNIŠTVO	18
2.3. EKONOMSKO – GOSPODARSKI POKAZATELJI	19
2.4. ZAŠTITA PRIRODE	20
3. ANALIZA TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	22
3.1. ANALIZA STANJA GOSPODARENJA OTPADOM	22
3.1.1. Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstava	22
3.1.2. Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva	22
3.1.3. Sustav prikupljanja glomaznog otpada	22
3.1.4. Sustav prikupljanja otpada na zelenim otocima	23
3.1.5. Sustav prikupljanja otpada po modelu „od vrata do vrata“	23
3.2. OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM	24
3.3. OSTVARIVANJE CILJEVA	25
4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADATA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	26
4.1. UTVRĐIVANJE SASTAVA TE KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH SVOJSTAVA KOMUNALNOG OTPADA	26
4.2. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADATA I ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA	27
4.2.1. Miješani komunalni otpad	27
4.2.2. Krupni (glomazni) komunalni otpad	28
4.2.3. Biorazgradivi komunalni otpad	28
4.2.4. Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil	29
4.2.5. Problematici otpad	29
4.3. PROJEKCIJE OČEKIVANIH KOLIČINA OTPADA ZA PERIOD OBUHVATA PLANA	30
5. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	31
5.1. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	31
5.2. PLANIRANE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	31
5.2.1. Reciklažno dvorište	33
5.2.2. Reciklažno dvorište za građevni otpad	35
6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU	36
7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	37
7.1. PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	37

7.2. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	39
7.2.1. Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada u kućanstvima.....	40
7.2.2. Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti	40
7.2.3. Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš	41
7.3. IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI.....	41
7.4. AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.....	42
8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	43
8.1. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	43
8.2. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM	43
8.3. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	44
8.3.1. Otpadni tekstil i obuća	44
8.3.2. Električni i elektronički otpad (EE otpad), otpadna vozila i otpadne gume	44
8.4. POVRATNA NAKNADA.....	45
8.5. NAKNADA ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA.....	45
9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA.....	47
10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.....	48
11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....	49
12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA	52
13. POPIS LITERATURE	54
14. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA	55

POPIS TABLICA

Tablica 1. Stanovništvo na području Općine Maruševac	19
Tablica 2. Pregled broja gospodarskih subjekata po djelatnostima.....	20
Tablica 3. Ciljevi gospodarenja otpadom.....	25
Tablica 4. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada u razdoblju od 2012.–2016.....	27
Tablica 5. Količine prikupljenog krupnog (glomaznog) otpada u razdoblju od 2012.–2016.	28
Tablica 6. Količine prikupljenog biorazgradivog komunalnog otpada u razdoblju od 2012.–2016.....	28
Tablica 7. Količine prikupljenog otpadnog papira, stakla, plastike i tekstila u razdoblju 2012.–2016.....	29
Tablica 8. Količine prikupljenog problematičnog otpada 2012.–2016. godine.....	29
Tablica 9. Predviđeni rast stanovništva i količina komunalnog otpada za period obuhvata plana.....	30
Tablica 10. Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati	33
Tablica 11. Lokacije nepropisno odbačenog otpada.....	36
Tablica 12. Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.....	50
Tablica 13. Rokovi i nositelji izvršenja plana	53

POPIS SLIKA

Slika 1. Položaj Općine Maruševac u Varaždinskoj županiji	18
Slika 2. Područja Ekološke mreže NATURA 2000 na području Općine Maruševac	21
Slika 3. Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada.....	27
Slika 4. Lokacije reciklažnih dvorišta	32
Slika 5. Red prvenstva gospodarenja otpadom u RH i EU.....	37
Slika 6. Model kružnog gospodarstva	38

POPIS KRATICA:

FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JL(R)S	Jedinica područne (regionalne) samouprave
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PU	Privatna ulaganja
RH	Republika Hrvatska

DEFINICIJE POJMOVA:

Biootpad - biološki razgradivi otpad iz vrtova ili parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad - otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradivi otpad.

Centar za gospodarenje otpadom – je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Građevni otpad - otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Gospodarenje otpadom - djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Javna usluga - je javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Kрупni (glomazni) komunalni otpad - predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11., Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne Novine“, broj 94/13, 73/17).

Komunalni otpad - otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Miješani komunalni otpad - otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Mobilno reciklažno dvorište - je mobilna jedinica, pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Obrada otpada - su postupci obrade ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Obračunsko mjesto - je adresa nekretnine.

Obračunsko razdoblje - je razdoblje na koje se odnosi obračun iznosa cijene javne usluge.

Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada - je odluka koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Okoliš - prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek svi u svojoj raznolikosti i cjelovitosti uzajamnog djelovanja.

Onečišćavanje okoliša - promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš.

Onečišćivač - svaka pravna ili fizička osoba koja svojim posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša.

Otpad - svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

Opasni otpad – je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br.1357/2014.

Odlagalište otpada - građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
- iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje - sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Oporaba otpada - svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne Novine“, broj 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Posebne kategorije otpada - su biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Postupci gospodarenja otpadom - sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i

zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Problematični otpad - opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Proizvodni otpad – otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostatka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Reciklabilni komunalni otpad - otpad koji čine otpadna plastika, otpadni metal i otpadno staklo, a kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliranju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo i sl.).

Reciklažno dvorište - nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište za građevni otpad - je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Recikliranje - svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sakupljanje otpada - prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Sanacija onečišćenog tla - skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu.

Skladištenje otpada - je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Sprječavanje nastanka otpada - mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Ugovorna kazna - je iznos određen Odlukom koji je dužan platiti korisnik usluge u slučaju kad je postupio protivno Ugovoru.

Usluga povezana s javnom uslugom - je odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Vlasnik otpada - je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obaveza u vezi otpada

Zbrinjavanje otpada - svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne Novine“, broj 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

1. UVOD

Temeljem čl. 28., stavak 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne Novine“, broj 94/13, 73/17) (u daljnjem tekstu: Zakon) jedinice lokalne samouprave dužne su na svom području osigurati donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom. Planom gospodarenja otpadom određuje se i usmjerava gospodarenje otpadom, analizira postojeće stanje te daju smjernice za njegovo unaprjeđenje.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave treba sadržavati najmanje sljedeće elemente:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprečavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

Plan gospodarenja otpadom Općine Maruševac donosi Općinsko vijeće za razdoblje od 2018.–2023. godine. Za prijedlog Plana gospodarenja otpadom, Općina je dužna ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela Varaždinske županije nadležnog za poslove zaštite okoliša.

1.1. PRAVNI I ZAKONODAVNI OKVIR

Pravni i zakonodavni okvir sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj dan je Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne Novine“, broj 130/05), Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne Novine“, broj 3/17), *Zakonom* i njegovim podzakonskim aktima, Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske („Narodne Novine“, broj 30/09), Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne Novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15, 12/18) te Nacionalnom strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske („Narodne Novine“, broj 46/02).

1.2. INSTITUCIONALNI OKVIR I SUDIONICI U POSTUPKU GOSPODARENJA OTPADOM

Institucionalni okvir sustava za gospodarenje otpadom čine svi sudionici u gospodarenju otpadom u RH, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Formiran je u skladu s direktivama i odlukama Vijeća EU, nacionalnim zakonodavstvom, strategijama i planovima.

Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske su tijela državne vlasti. Sabor donosi odgovarajuće zakonodavstvo i nacionalne strategije, poput Strategije gospodarenja otpadom. Saborski odbor daje mišljenja o konkretnim zakonima i dokumentima. Vlada donosi plan gospodarenja otpadom i provedbene propise (uredbe), predlaže Saboru odgovarajuće zakonodavstvo i strategije te utvrđuje obvezujuće lokacije. Vlada osigurava uvjete i propisuje mjere za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike jedno je od tijela državne uprave (ministarstva, uredi državne uprave u županijama) koje je u sektoru otpada nadležno za:

- izradu novog primarnog zakonodavstva i standarda;
- izradu Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- izradu provedbenih propisa, odobravanje Izvješća o stanju okoliša i Programa zaštite okoliša, davanje suglasnosti za aktivnosti (intervencije) koje se temelje na procjenama utjecaja na okoliš;
- izdavanje dozvola za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada te koncesija za gospodarenje posebnim kategorijama otpada (otpadne gume, ambalažni otpad, otpadna ulja itd.);
- gospodarenje opasnim otpadom (provedba mjera);
- inspekciju i nadzor nad provedbom zakona i sekundarnog zakonodavstva;
- nadziranje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) je izvanproračunska ustanova s javnim ovlastima u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima svrhu financirati programe i projekte zaštite okoliša.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) je neovisna javna ustanova osnovana odlukom Vlade Republike Hrvatske koja prikuplja, obrađuje i pruža podatke potrebne za učinkovitu provedbu politike zaštite okoliša. Obavlja zadatke vezane uz razvoj i koordinaciju informacijskog sustava zaštite okoliša. Izrađuje Izvješće o gospodarenju otpadom kao sastavni dio Izvješća o stanju okoliša koje potvrđuje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Županije i Grad Zagreb su jedinice regionalne samouprave nadležne za gospodarenje svim vrstama otpada na svom području, izradu planova gospodarenja otpadom za svoje područje, prikupljanje i proslijeđivanje podataka o otpadu (ROO – registar onečišćavanja okoliša). Nadležni Upravni odjeli za zaštitu okoliša i prirode u županijama izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.

Gradovi i općine su jedinice lokalne samouprave koje su nadležne za gospodarenje komunalnim otpadom te izrađuju planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima za svoje područje.

Ostali sudionici koji sudjeluju u gospodarenju otpadom su društva koja su registrirana i imaju dozvolu za skupljanje i prijevoz, uporabu i/ili zbrinjavanje otpada, ili za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, konzultantske tvrtke, stručne organizacije i nevladine udruge.

1.3. NAČELA GOSPODARENJA OTPADOM

Sukladno *Zakonu*, sve aktivnosti, odluke i mjere u gospodarenju otpadom moraju biti utemeljene na uvažavanju načela zaštite okoliša, poštovanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse. Posebno se ističu sljedeća načela:

- 1. »načelo onečišćivač plaća«** – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
- 2. »načelo blizine«** – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- 3. »načelo samodostatnosti«** – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
- 4. »načelo sljedivosti«** – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

2. OBILJEŽJA PROSTORA OPĆINE MARUŠEVAC

2.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Općina Maruševac nalazi se u sastavu Varaždinske županije. S južne strane graniči sa Gradom Ivancem, sa zapadne Općinama Klenovnik i Donja Voća, s istočne Općinom Vidovec, dok na sjeveru graniči sa Općinama Vinica i Petrijanec. Područje Općine prostire se na 50,15 km², što čini 3,98% od ukupne površine Varaždinske županije.

Slika 1. Položaj Općine Maruševac u Varaždinskoj županiji

U upravnom smislu, Općinu čine naselja: Bikovec, Biljevec, Brodarovec, Čalinec, Cerje Nebojse, Donje Ladanje, Druškovec, Greda, Jurketinec, Kapelec, Korenjak, Koretinec, Koškovec, Maruševac, Novaki i Selnik. Prema površini najveće naselje je Donje Ladanje sa 7,22 km², odnosno 14,4% ukupne površine Općine. Najmanje po veličini je naselje Kapelec površine 1,1 km². Sjedište Općine je naselje Maruševac površine 5,12 km².

2.2. STANOVNIŠTVO

Prema popisu stanovništva 2011. godine, Općina Maruševac ima 6.381 stanovnika, što čini 3,63% od ukupnog stanovništva Varaždinske županije, odnosno 0,14% od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske.

Tablica 1. Stanovništvo na području Općine Maruševac

R.BR.	NASELJE	BROJ STANOVNIKA		POVRŠINA (km ²)	GUSTOĆA (st./km ²)
		2001.	2011.		
1.	Bikovec	228	216	1,17	184.62
2.	Biljevec	249	258	1,74	148.27
3.	Brodarovec	224	202	2,40	84.16
4.	Cerje Nebojse	455	445	3,85	115.58
5.	Čalinec	579	572	2,92	195.89
6.	Donje Ladanje	1.191	1.166	7,22	161.49
7.	Druškovec	379	362	4,72	76.69
8.	Greda	592	567	2,35	241.27
9.	Jurketinec	470	422	6,52	66.45
10.	Kapelec	115	106	1,1	96.36
11.	Korenjak	96	82	2,16	37.96
12.	Koretinec	424	369	1,74	212.06
13.	Koškovac	235	222	2,35	94.46
14.	Maruševac	550	460	5,12	89.84
15.	Novaki	549	533	3,28	162.5
16.	Selnik	421	399	1,51	264.23
	UKUPNO	6.757	6.381	50,15	127.23

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema broju stanovnika najveće naselje je Donje Ladanje s 1.166 stanovnika. Prevladavaju naselja do 500 stanovnika, a izuzetak su naselja Čalinec, Greda i Novaki s do 1.000 stanovnika te Donje Ladanje iznad 1.000 stanovnika. Najmanje stanovnika ima naselje Korenjak s 82 stanovnika. U odnosu na 2001. godinu, broj stanovnika se smanjio za 376 stanovnika, odnosno 5,59%. Prosječna gustoća naseljenosti na području Općine iznosi 127,23 st/km², što je neznatno ispod prosjeka Varaždinske županije (139,42 st/km²). Na području Općine Maruševac 2011. godine bilo je zabilježeno ukupno 1.859 domaćinstava.

2.3. EKONOMSKO – GOSPODARSKI POKAZATELJI

Na temelju izračuna Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Općina Maruševac nalazi se u IV. skupini jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.¹ Indeks razvijenosti za Općinu iznosi 99,44%.

¹ Indeks razvijenosti izračunava se na temelju stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općega kretanja stanovništva, stope obrazovanosti; Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne Novine“, broj. 63/10, 158/13).

Tablica 2. Pregled broja gospodarskih subjekata po djelatnostima

R.BR.	PODRUČJE DJELATNOSTI	BROJ SUBJEKATA
A.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	6
B.	Rudarstvo i vađenje	-
C.	Prerađivačka industrija	18
D.	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-
E.	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	-
F.	Građevinarstvo	9
G.	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	21
H.	Prijevoz i skladištenje	9
I.	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6
J.	Informacije i komunikacije	1
K.	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	-
L.	Poslovanje nekretninama	1
M.	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3
N.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3
O.	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	1
P.	Obrazovanje	3
Q.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	-
R.	Umjetnost, zabava i rekreacija	3
S.	Ostale uslužne djelatnosti	8
T.	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca, djelatnosti kućanstva koje proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-
U.	Djelatnost izvan teritorijalnih organizacija i tijela	-
	UKUPNO:	92

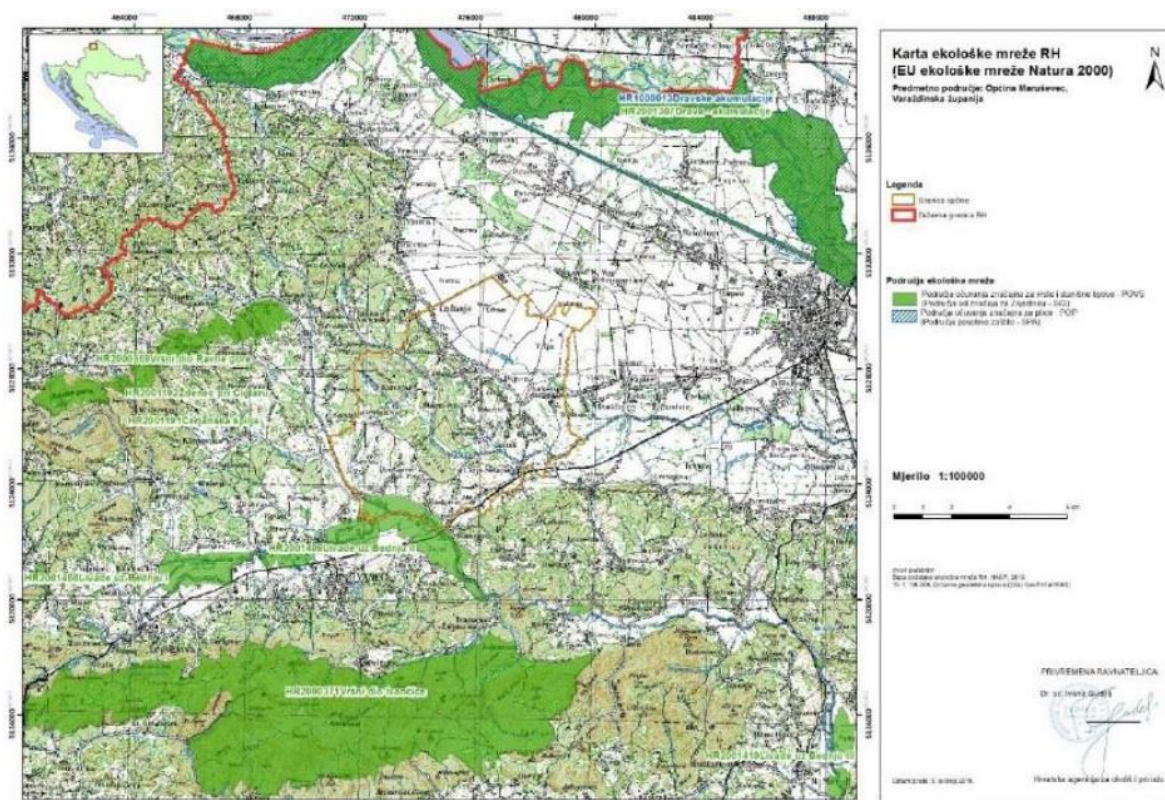
Izvor: Hrvatska gospodarska komora, 2016. godina

Na području Općine, prema podacima Hrvatske gospodarske komore, registrirano je ukupno 92 gospodarskih subjekata. Od ukupnog broja poduzetnika, najveći broj posluje u sektoru djelatnost trgovine na veliko i malo (22,83%), nakon toga slijedi prerađivačka industrija (19,57%) te građevinarstvo (9,78%) i djelatnost prijevoza i skladištenja (9,78%).

2.4. ZAŠTITA PRIRODE

Temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne Novine“, broj 80/13) na području Općine Maruševac u kategoriji spomenik parkovne arhitekture–pojedinačno stablo zaštićena je tisa uz kuriju Pongratz u Čalincu. Tisa je gotovo jedini dokaz postojanja perivoja koji se nekada nalazio na ovome mjestu. Vrijeme nastanka nekadašnjeg perivoja, kao ni vrijeme sadnje tise, nije poznato. Budući da je perivoj ucrtan na katastarskoj karti iz 1860. godine, sa sigurnošću se može tvrditi da je nastao prije te godine, stoga je tisa vjerojatno zasađena početkom 19. stoljeća.

Na području Općine nalaze se i područja koja su prema Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne Novine“, broj 124/13, 105/15) sastavni dio nacionalne ekološke mreže NATURA 2000: HR 2001409 Livade uz Bednju II (SCI) – područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS).

Slika 2. Područja Ekološke mreže NATURA 2000 na području Općine Maruševac
 Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode

3. ANALIZA TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

U svrhu postavljanja ciljeva Plana gospodarenja otpadom Općine, nužno je napraviti analizu i ocjenu trenutnog stanja sustava gospodarenja otpada kako bi se mogli odrediti daljnji planovi poboljšanja sustava u skladu s državnim ciljevima gospodarenja otpadom i *Zakonom*.

3.1. ANALIZA STANJA GOSPODARENJA OTPADOM

Na području Općine Maruševac djelatnost organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja otpada obavlja komunalna tvrtka Ivkom d.d. sa sjedištem u Ivancu, Vladimira Nazora 96b, a sukladno važećoj Dozvoli za gospodarenje otpadom Upravnog odjela za poljoprivredu i zaštitu okoliša Varaždinske županije, KLASA: UP/I 351-01/14-01/15, URBROJ: 2186/1-05/2-16-33 od dana 03. kolovoza 2016. godine. Prikupljeni komunalni otpad se odlaže na odlagalište otpada „Jerovec“ koje se nalazi na administrativnom području Grada Ivanca, 800 m sjeverno od naselja Jerovec.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada na području Općine dijeli se na:

- sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstava,
- sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva,
- sustav prikupljanja glomaznog otpada,
- sustav prikupljanja otpada na zelenim otocima,
- sustav prikupljanja otpada po modelu „od vrata do vrata“.

3.1.1. Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstava

Miješani komunalni otpad iz kućanstva na području Općine, prikuplja se u tipiziranim posudama ili spremnicima za otpad zapremnine 120 litara za korisnike iz individualnih stambenih građevina, odnosno putem plastičnih ili metalnih kontejnera zapremnine 1.100 litara za korisnike višestambenih građevina. Odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se specijaliziranim vozilima (auto smećari) zatvorenog tipa, konstruiranima tako da se onemogući rasipanje otpada, te širenje mirisa. Prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada provodi se svakih 14 dana ili po pozivu korisnika. Odvozom otpada obuhvaćeno je 1.621 domaćinstvo (1.585. stalnih te 36 povremenih korisnika) i 31 pravni subjekt.

3.1.2. Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva.

3.1.3. Sustav prikupljanja glomaznog otpada

Sukladno članku 35., stavka 1. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave dužna je odvojeno prikupljati krupni (glomazni) komunalni otpad na način da osigura uslugu prijevoza na zahtjev korisnika usluge (po pozivu).

Skupljanje i odvoz glomaznog otpada iz kućanstava na području Općine Maruševac provodi komunalna tvrtka Ivkom d.d. te ga predaje ovlaštenom koncesionaru na zbrinjavanje. Odvoz glomaznog otpada vrši se na temelju pojedinačnog poziva svakog korisnika.

3.1.4. Sustav prikupljanja otpada na zelenim otocima

Zeleni otok je uređeno, ograđeno i pristupno mjesto na javnoj površini gdje se nalaze spremnici (kontejneri) za selektivno odlaganje otpada. Na zelenom otoku jasno je istaknuta tabla s nazivom „Zeleni otok“.

Na području Općine Maruševac, zeleni otoci bili su postavljeni na 10 lokacija, a u sklopu svakog su se nalazila tri kontejnera za papir, plastiku i staklo. Kod navedenih kontejnera javljao se problem što korisnici otpad odlagali oko kontejnera i nisu sortirali pravilno već se u kontejnere odlagao i ostali otpad unatoč jasnim oznakama i uputama za odlaganje otpada koje se nalaze na svakom kontejneru zbog čega su isti trenutno uklonjeni.

Baterije se zbrinjavaju na lokacijama prodajnih prostora u kojem se iste prodaju, bez troškova po krajnjeg korisnika, dok se lijekovi mogu se zbrinuti u ljekarnama gdje se odlažu u posebne spremnike. Na području Općine Maruševac djeluje Ljekarna mr.ph. Grozdana Habek, Maruševac bb, Maruševac.

3.1.5. Sustav prikupljanja otpada po modelu „od vrata do vrata“.

Budući da papir i plastika čine 40-50% miješanog komunalnog otpada, a kako bi se smanjio prostor za odlaganje miješanog komunalnog otpada, papir i plastika prikupljaju se posudama/spremnicima i/ili vrećama po modelu „od vrata do vrata“.

Odvojeno sakupljanje otpada u kućanstvima i poslovnim prostorijama na području Općine prikuplja se jednom mjesečno putem namjenskih plastičnih vreća volumena 80 ili 120 litara za odvajanje plastike, papira, stakla, metala i tekstila. Sakupljanje navedenog otpada vrši komunalna tvrtka Ivkom d.d. te ga predaje ovlaštenom koncesionaru na zbrinjavanje.

3.2. OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM

Sukladno članku 28. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan *Zakonu* te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Općina Maruševac dužna je osigurati provedbu svih navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Ocjena postojećeg stanja gospodarenja na području Općine Maruševac može se okarakterizirati na sljedeći način:

- Općina je uspostavila sustav organiziranog prikupljanja miješanog komunalnog otpada koji je zadovoljavajući je prema dostupnosti prikupljanja u svim naseljima,
- uspostavljen je sustav odvojenog prikupljanja pojedinih vrsta otpada koji se kontinuirano nadograđuje,
- potrebno je omogućiti izdvajanje biorazgradivog komunalnog otpada,
- prikupljanje glomaznog otpada djelomično je riješeno jer na području Općine nije izgrađeno reciklažno dvorište,
- potrebno je intenzivirati provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti s ciljem smanjenja količina otpada koji se odlaže na odlagalište otpada, kao i smanjenje količina nepropisno odbačenog otpada.
- potrebno je provoditi akcije prikupljanja otpada.

Na temelju ocjene stanja i potreba koja služi kao polazište te identificira pravce daljnjeg razvoja sustava gospodarenja otpadom, definirani su ciljevi koje je potrebno ostvariti provedbom Plana gospodarenja otpadom na području Općine Maruševac, a koji se odnose na uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

3.3. OSTVARIVANJE CILJEVA

Sukladno ocjeni postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obaveza koje Republika Hrvatska mora postići prema europskom i nacionalnom zakonodavstvu, Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske postavljeni su ciljevi koje jedinice lokalne samouprave moraju realizirati do 2022. godine. Trenutno stanje u području sakupljanja komunalnog otpada na području Općine nije zadovoljavajuće, imajući u vidu ciljeve koji trebaju biti ostvareni shodno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Tablica 3. Ciljevi gospodarenja otpadom

BROJ	CILJ	PODCILJ	OPIS CILJA
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom ambalažom
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
4.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
5.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Izvor: Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.–2022. godine

Ciljevi Plana gospodarenja otpadom Općine vezani su uz smanjenje odlaganja otpada te povećanje recikliranja. Cilj o smanjenju odlaganja otpada ostvarit će se na način da Općina građanima omogući razvrstavanje sedam iskoristivih komponenti otpada: papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog i krupnog (glomaznog) otpada. Ostvarenje navedenog cilja prati se kroz količine otpada odloženog na odlagališta otpada. Cilj o povećanju recikliranja u minimalnom udjelu od 50% mase otpada do 2020. godine za papir, staklo, plastiku i metal ostvarit će se odvojenim skupljanjem, ponovnom uporabom i recikliranjem. Odvojeno sakupljanje otpada Općina je dužna osigurati kroz reciklažna dvorišta i omogućavanjem odvajanja otpada na kućnom pragu.

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

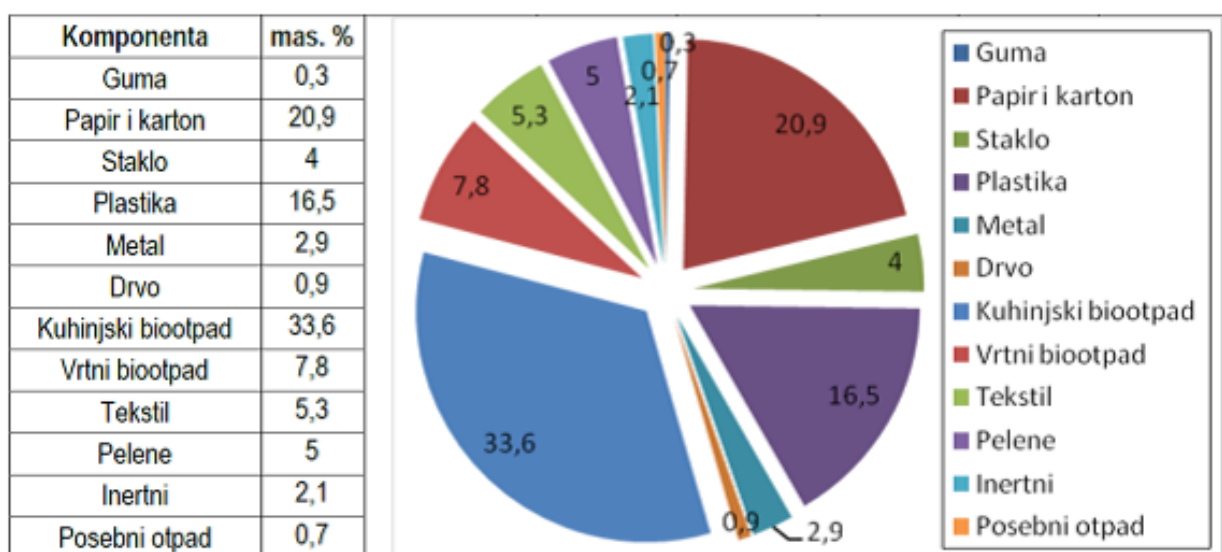
Uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, potreban je radi prijedloga rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te precizno definiranje takvog komunalnog otpada, od mjesta njegova nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja. Osnova za definiranje tokova komunalnog otpada i izradu bilanci je poznavanje njegovih količina od najmanje organizacijske razine.

4.1. UTVRĐIVANJE SASTAVA TE KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH SVOJSTAVA KOMUNALNOG OTPADA

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Sastav komunalnog otpada varira ovisno o sredini u kojoj nastaje i zavisi o mnogim faktorima, kao što su standard stanovništva, tip naselja, dostignut nivo komunalne higijene i slično. Kvalitativne i kvantitativne karakteristike otpada utvrđuju se iz sljedećih razloga:

- određivanje osnovne i specifične strukture gdje se utvrđuje standardni maseni sastav,
- kontroliranje promjene standardnog masenog sastava s obzirom na porijeklo otpada,
- promjene odnosa mase i volumena otpada što predstavlja sve prisutniji kriterij za definiranje efikasnosti provedbe primarne selekcije.

Cjeloviti podaci o sastavu komunalnog otpada na razini Općine Maruševac ne postoje, stoga su kao relevantni podaci u vezi sastava komunalnog otpada uzeti podaci iz Procjene sastava miješanog komunalnog otpada Koprivničko – križevačke, Krapinsko – zagorske, Međimurske i Varaždinske županije nakon 2006. godine².

² IPZ Uniprojekt MCF d.o.o.

Slika 3. Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada

Izvor: Procjena sastava miješanog komunalnog otpada Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije nakon 2006. godine

4.2. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA I ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA

Količine otpada generirane na području Općine Maruševac prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim *Zakonom* i Pravilnikom o katalogu otpada („Narodne Novine“, broj 90/15), relevantnima i specifičnima za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada po ključnim brojevima³:

- miješani komunalni otpad – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- krupni (glomazni) komunalni otpad – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naptukom iz članka 29. stavka 11. *Zakona*;
- biorazgradivi komunalni otpad – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil;
- problematični otpad – opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

4.2.1. Miješani komunalni otpad

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01. Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine prikazani su sljedećom tablicom.

Tablica 4. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada u razdoblju od 2012.–2016.

VRSTA I KLJUČNI BR. OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
Miješani komunalni otpad 20 03 01	2012.	592,74
	2013.	557,96
	2014.	446,49
	2015.	372,74

³ **Ključni broj otpada** je jedinstvena oznaka vrste otpada, propisana Popisom otpada, koja se sastoji od šesteroznamenkastoga broja kojem je, u slučaju opasnog otpada, pridružen znak *, pri čemu prve dvije znamenke ključnog broja određuju pripadnost grupi u koju je razvrstana ta vrsta otpada, druge dvije znamenke ključnog broja određuju pripadnost podgrupi u koju je razvrstana ta vrsta otpada, a zadnje dvije znamenke ključnog broja određuju vrstu otpada unutar podgrupe.

VRSTA I KLJUČNI BR. OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
	2016.	466,23
	UKUPNO	2.436,16

Izvor: Izvješća o komunalnom otpadu, HAOP

4.2.2. Krupni (glomazni) komunalni otpad

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Naputkom o glomaznom otpadu („Narodne Novine“, broj 79/15). Glomazni otpad iz kućanstva sačinjava: drvo (drveni stolovi, stolice, ormari...), plastika (plastični stolovi, stolice, čiste plastične bačve i posude, kanistri, kašete...), metali (metalno posuđe, limovi, mehanički aparati, metalni namještaj...), ostalo (madraci, tapecirani namještaj, tekstil...).

Glomazni otpad na području Općine prikuplja se po pozivu korisnika putem koncesionara. Podaci o količinama krupnog (glomaznog) otpada prikupljenog na području Općine prikazani su sljedećom tablicom.

Tablica 5. Količine prikupljenog krupnog (glomaznog) otpada u razdoblju od 2012.–2016.

VRSTA I KLJUČNI BR. OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
Krupni (glomazni) komunalni otpad 20 03 07	2012.	-
	2013.	3,70
	2014.	11,68
	2015.	10,80
	2016.	11,26
	UKUPNO	37,44

Izvor: Izvješća o komunalnom otpadu, HAOP

4.2.3. Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad. Proces prerade biorazgradivog otpada vrši se kompostiranjem.

Tablica 6. Količine prikupljenog biorazgradivog komunalnog otpada u razdoblju od 2012.–2016.

VRSTA I KLJUČNI BR. OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
Biorazgradivi otpad 20 02 01	2012.	-
	2013.	-
	2014.	27,55
	2015.	-
	2016.	-
	UKUPNO	27,55

Izvor: Izvješća o komunalnom otpadu, HAOP

4.2.4. Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil

Na području Općine zasebno se prikupljaju papir i karton, ambalaža od papira i kartona, staklo, plastika, metal te tekstil. Podaci o navedenim vrstama otpada prikupljenim u razdoblju od 2012. – 2016. godine na području Općine prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 7. Količine prikupljenog otpadnog papira, stakla, plastike i tekstila u razdoblju 2012.–2016.

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BR. OTPADA	KOLIČINA OTPADA (t)				
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Ambalaža od papira i kartona	15 01 01	14,71	13,85	17,23	11,23	23,85
Ambalaža od plastike	15 01 02	59,61	52,55	48,71	44,50	41,27
Plastika	20 01 39					
Staklena ambalaža	15 01 07	15,23	16,24	14,92	15,97	21,25
Ambalaža od metala	15 01 04	4,53	5,81	7,21	7,26	7,21
Metali	20 01 40	-	-	1,40		
Tekstil	20 01 11			1,01	1,49	1,55
UKUPNO		94,08	88,45	90,48	80,45	95,13

Izvor: Izvješća o komunalnom otpadu, HAOP

4.2.5. Problematični otpad

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. U problematični otpad spadaju: kiseline, lužine, fotografske kemikalije, baterije, akumulatori, pesticidi, otpad sa živom, citostatici, citotoksici, i slično.

Tablica 8. Količine prikupljenog problematičnog otpada 2012.–2016. godine

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BR. OTPADA	KOLIČINA OTPADA (t)				
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje	20 01 23*	-	-	0,57		
Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente	20 01 35*	-	-	2,20		
UKUPNO				2,77		

Izvor: Izvješća o komunalnom otpadu, HAOP

4.3. PROJEKCIJE OČEKIVANIH KOLIČINA OTPADA ZA PERIOD OBUHVATA PLANA

Procjena količina otpada koja će nastajati na području Općine Maruševac u predstojećem razdoblju do 2023. godine, rađena je na temelju sljedećih pretpostavki:

- da je broj stanovnika na razmatranom području padao po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,56% te će se takav trend nastaviti (toliki je pad Općina imala između 2001. i 2011. godine prema Popisu stanovništva),
- da će stopa pada specifične količine komunalnog otpada biti 0,5% godišnje zbog negativnog trenda pada broja stanovnika, te uspostavom sustava gospodarenja otpadom.

Obzirom na broj stanovnika i kućanstava Općine te sukladno prikazanim generiranim količinama otpada dobiva se:

- prosječna godišnja količina skupljenog komunalnog otpada po stanovniku koja iznosi 102 kg/stan/god.,
- prosječna dnevna količina skupljenog komunalnog otpada po stanovniku koja iznosi 0,28 kg/stan/dan.

Na osnovu navedenog u narednoj tablici dani su pretpostavljeni podaci o broju stanovnika i količini komunalnog otpada za razdoblje do 2023. godine.⁴

Tablica 9. Predviđeni rast stanovništva i količina komunalnog otpada za period obuhvata plana

GODINA	BROJ STANOVNIKA	KOLIČINA OTPADA kg/stan/god	UKUPNA GODIŠNJA KOLIČINA OTPADA (t)
2018.	6.131	98,43	603,47
2019.	6.095	97,92	596,82
2020.	6.059	97,41	590,21
2021.	6.023	96,90	583,63
2022.	5.987	96,39	577,09
2023.	5.951	95,88	570,58

⁴ Kao referentna godina uzeta je 2016. godina.

5. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

5.1. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

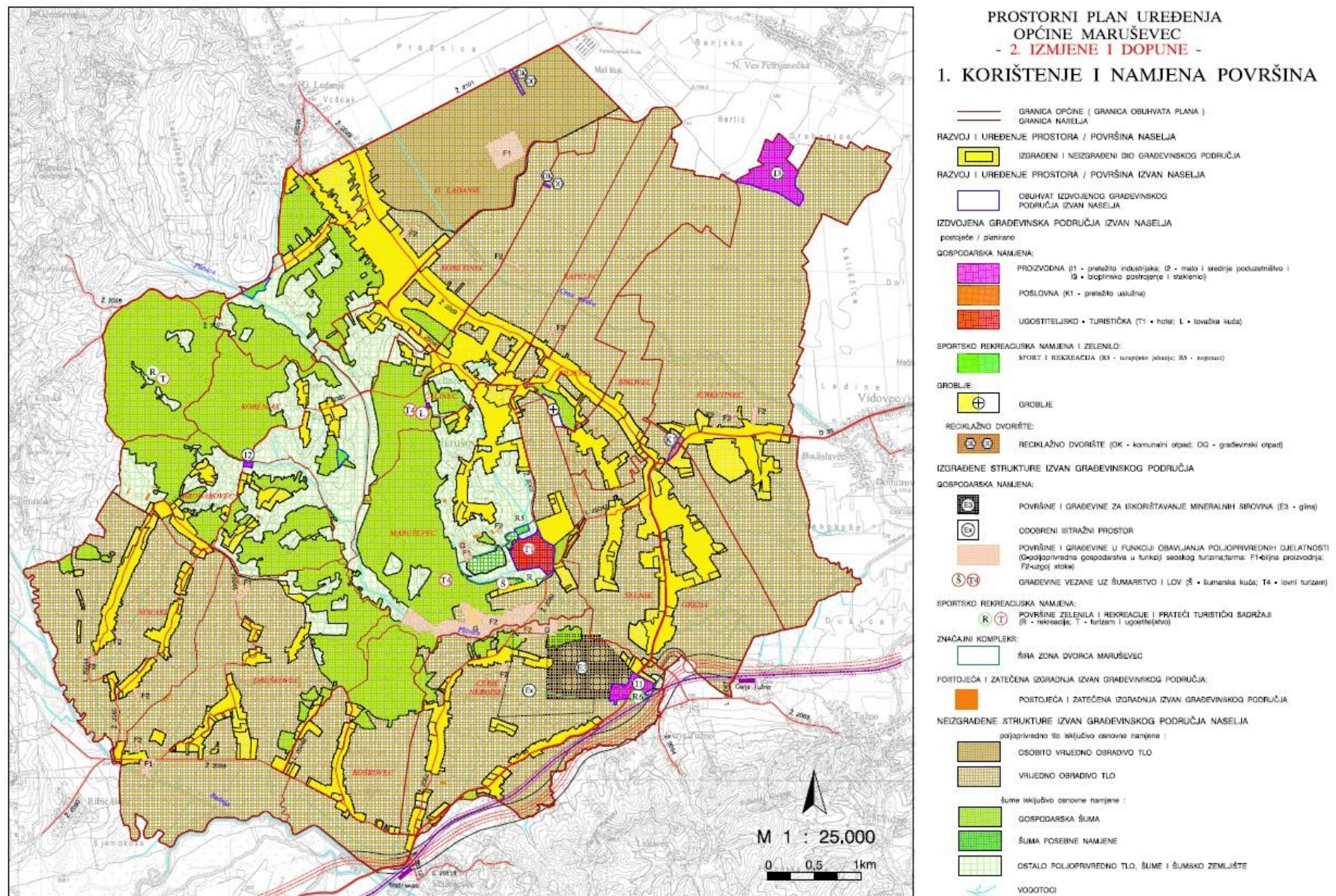
Na području Općine Maruševac nema postojećih građevina za gospodarenja otpadom.

5.2. PLANIRANE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Sukladno članku 179. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave dužna je u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom u roku od godinu dana od stupanja na snagu *Zakona*.

Sukladno zakonskoj regulativi, Općina Maruševac dužna na svom području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada te osigurati gradnju najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad.

Prostornim planom uređenja Općine Maruševac ("Službeni vjesnik Varaždinske županije", broj 27/06, 23/02, 22/2013,) predviđene su dvije lokacije za smještaj reciklažnih dvorišta (za prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i za prikupljanje građevinskog otpada) u naselju Donje Ladanje (na granici sa Općinom Vinica) i na području naselja Čalinec. Moguće lokacije za smještaj reciklažnih dvorišta označene su na sljedećoj slici.

Slika 4. Lokacije reciklažnih dvorišta
Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Maruševac

5.2.1. Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište može biti i mobilno, izvedeno kao pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.).

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (Narodne Novine“, broj 23/14, 51/14, 121/15, 132/15, 117/17), Dodatkom IV, definiran je popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati.

Tablica 10. Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati

NAZIV	VRSTA	OPIS
Problematicni otpad	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	detergenti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
Otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metali
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća

NAZIV	VRSTA	OPIS
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29*
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*
Električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*
Građevni otpad iz kućanstva⁵	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
Ostalo	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Izvor: Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 117/17)

Sukladno članku 35. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području. Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Do početka rada i pune opremljenosti i funkcionalnosti reciklažnog dvorišta, korisnici usluge s područja Općine Maruševac izdvojene vrste otpada i manje količine posebnih vrsta otpada mogu predati u reciklažno dvorište iz točke koja se nalaze na sljedećim lokacijama:

- Ivanec, V. Nazora 96 B, Ivanec (dvorište u krugu tvrtke Ivkom d.d. Ivanec),
- Jerovec (prostor u krugu odlagališta komunalnog otpada "Jerovec").

⁵ Odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

Odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta, Općina Maruševac, osigurat će postavljanjem istog najmanje jednom u svaka četiri mjeseca u pojedinim naseljima.

5.2.2. Reciklažno dvorište za građevni otpad

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada. Sukladno članku 179. Zakona te članku 27. stavak 2 Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne Novine“, broj 69/16), jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU

Sukladno članku 36. *Zakona*, komunalni redar osigurava provedbu obveza sprječavanja odbacivanja otpada na način suprotan propisima te uklanjanje tako odbačenog otpada, a to su:

- a) mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada:
 - uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
 - uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
 - provedba redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada;
- b) mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš:
 - komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku ili posjedniku nekretnine na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada,
 - tim rješenjem se određuje: lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja,
 - ako nakon isteka roka navedenog rješenja obveza nije izvršena, jedinica lokalne samouprave je dužna osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada,
 - jedinica lokalne samouprave je dužna navedene podatke o otpadu unositi u informacijski sustav gospodarenja otpadom te napraviti izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada na temelju čega se provode posebne mjere sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

Na području Općine Maruševac postoje evidentirane lokacije s nepropisno odbačenim otpadom prikazane u sljedećoj tablici.

Tablica 11. Lokacije nepropisno odbačenog otpada

R.BR.	LOKACIJA	VRSTE ODLOŽENOG OTPADA	KOLIČINA OTPADA
1.	„Marof“, Biljevec	Poljoprivredni otpad, građevinski otpad, miješani komunalni otpad i glomazni otpad	200 m ³
2.	„Noviška“, Greda	Ambalažni otpad (plastika i sl.), glomazni otpad, građevinski otpad, poljoprivredni otpad i miješani komunalni otpad	200 m ²
3.	„Noviška“, Jurketinec	Komunalni otpad, poljoprivredni otpad, građevinski otpad, glomazni otpad	20 m ²

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

7.1. PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sukladno *Zakonu*, sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš ili zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima. Kako bi zaustavili trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećali stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te prilikom toga smanjili udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada na mjestu nastanka i koji sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom.

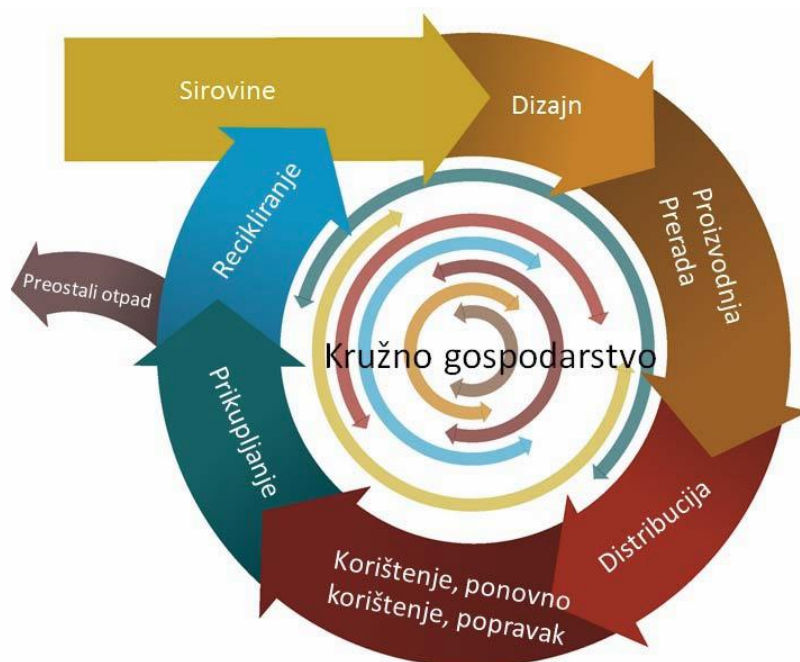

Slika 5. Red prvenstva gospodarenja otpadom u RH i EU

Red prvenstva gospodarenja otpadom definiran je *Zakonom* na sljedeći način:

- sprječavanje nastanka otpada (mjere kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda),
- priprema za ponovnu uporabu (postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade),
- recikliranje (svaki postupak uporabe, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu, osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje),
- drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
- zbrinjavanje otpada.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati funkcioniranje sustava sprječavanja nastanka otpada koji se odlaže. Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predlaže se održiv rast, tj. prelazak s postojećeg linearnog na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produživanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Slika 6. Model kružnog gospodarstva

Izvor: Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine

Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene u cijelom lancu vrijednosti, od učinkovitog upravljanja resursima, dizajna proizvoda, novih poslovnih i tržišnih modela, novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih modela ponašanja potrošača. Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada;
- očuvanje prirodnih resursa;
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta;
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš;
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

7.2. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada mogu se podijeliti na:

- opće: poticanje i razvoj čistije proizvodnje, rast broj „zelenih“ radnih mjesta te povećanje obrazovanja stručnjaka u području gospodarenja otpadom;
- posebne: proizvodnja ambalaže koja je podložna recikliranju, razvoj kompostiranja u domaćinstvima, primjena ponovne uporaba materijala (u građevinarstvu, drvanoj industriji – izrada namještaja).

Smanjivanje ili sprječavanje nastanka otpada odnosi se na smanjivanje otpada po količini, obujmu te štetnim sastojcima koji se nalaze u njemu. Suština izbjegavanja nastanka otpada je: „Najbolji otpad je onaj, koji uopće ne nastane“. To podrazumijeva da otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš, i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje.

U okviru tehničkih i gospodarstvenih mogućnosti treba:

- robu tako oblikovati, proizvoditi i prerađivati da se ostatne tvari mogu maksimalno ponovno iskorištavati;
- načine prodaje novih proizvoda i preuzimanja iskorištenih proizvoda regulirati tako, da se količina otpada kod krajnjih potrošača stvara u što manjem obimu;
- proizvode tako upotrebljavati da nakon njihove primjene ostaje što manje štetnih tvari;
- proizvode tako upotrebljavati da nastaje što manje otpada.

Kako bi sustav gospodarenja otpada funkcionirao na visokoj razini, svaki korisnik usluge primopredaje otpada dužan je:

- koristiti javnu uslugu i predati miješani komunalni otpad davatelju javne usluge na području na kojem se nalazi nekretnina korisnika usluge,
- omogućiti davatelju javne usluge pristup spremniku na mjestu primopredaje u slučaju kad mjesto primopredaje otpada nije na javnoj površini,
- postupati s otpadom na obračunskom mjestu korisnika usluge na način kojim se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i ne dovodi do rasipanja otpada oko spremnika i ne uzrokuje pojava neugode drugoj osobi zbog mirisa otpada,
- odgovarati za postupanje s otpadom i spremnikom na obračunskom mjestu korisnika usluge sukladno *Zakonu*, Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne Novine“, broj 50/17)(u daljnjem tekstu: Uredba) i Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave,
- zajedno s ostalim korisnicima usluge na istom obračunskom mjestu odgovarati za obveze nastale zajedničkim korištenjem spremnika sukladno *Zakonu*, *Uredbi* i *Odluci*,
- predavati biorazgradivi komunalni otpad, reciklabilni komunalni otpad, problematični otpad i glomazni otpad odvojeno od miješanog komunalnog otpada,
- predavati problematični otpad u reciklažno dvorište ili mobilno reciklažno dvorište.

7.2.1. Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada u kućanstvima

Područja na kojima se najkonkretnije mogu primijeniti mjere za izbjegavanje otpada su smanjivanje dobara za uporabu i potrošnju, orijentacija na izbjegavanje upotrebe štetnih tvari i vođenje kućanstva u smislu izbjegavanja nastanka suvišnog otpada. Konkretno mjere koje se u svakom kućanstvu mogu primijeniti su sljedeće:

- izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu, jer se npr. tekući napitci mogu uzimati u povratnim bocama (npr. staklene boce);
- ponovna uporaba ambalaže (boca, vrećica);
- kupovati hranu, higijenska sredstva i sredstva za čišćenje u velikim pakiranjima;
- treba izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu, tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnate čaše, tanjuri, pribor, salvete);
- izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti;
- izbjegavati kupnju lako pokvarljivih namirnica;
- izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada, umjesto toga kupovati svježije namirnice;
- ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti ili na balkonu ili okućnici;
- stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti, isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i mogućnosti recikliranja.
- kupovati kvalitetne proizvode koji se mogu reparirati tj., popraviti i koji troše manje energije (struja, voda).

Mjere odvojenog sakupljanja i uporabe komunalnog otpada imaju glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

7.2.2. Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti

Komunalni otpad iz javnih i uslužnih djelatnosti podrazumijeva otpad iz administracije u Općinskim službama, poslovnim uredima, školama, ugostiteljstvu i dr. Kod svih mjera za izbjegavanje otpada principijelno se radi o uvođenju štedljivosti u potrošnji materijalnih dobara:

- u općinskim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisači pribori, papiri, ljepljiva, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima.
- u školama i ustanovama omogućiti reciklažu, posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja.
- u ugostiteljskim radnjama izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo, izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa.
- u zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju drugi zdravstveni i higijenski razlozi.

7.2.3. Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

Jedinica lokalne samouprave je dužna osigurati sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada te uklanjanje tako odbačenog otpada. Provedbu obaveza osigurava osoba koja obavlja poslove nadležne za komunalni red Općine Maruševac sukladno *Zakonu*.

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada:

- uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu;
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada;
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada;
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Mjera za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš:

- u cilju provedbe navedene mjere komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

7.3. IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih sudionika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada.

Način provedbe izobrazno-informativnih aktivnosti:

- izrada edukacijskih i promidžbenih materijala,
- edukacija putem sredstava javnog informiranja-radio/televizija/sastanci mjesnih odbora o obvezi i načinu odvojenog prikupljanja otpada putem letaka, plakata, oglasnih ploča i web stranica,
- edukacija građana s ciljem poticanja na pravilno gospodarenje otpadom,
- edukacija stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

U suradnji s Općinom Petrijanec, na području Općine Maruševac provodi se projekt „Recikliraj i profitiraj“ s ciljem edukacije građana o važnosti odgovornog postupanja s komunalnim otpadom. To se posebice odnosi na edukaciju o sprječavanju nastanka otpada, pravilno odvajanje otpada u kućanstvima, kućno kompostiranje i ponovnu uporabu predmeta, s ciljem smanjenja količine otpada koji se odlaže na odlagališta. Planirane izobrazno-informativne aktivnosti odvijat će se do 2020. godine na području općina Maruševac i Petrijanec.

Edukacije stanovništva o obvezi odvojenog sakupljanja komunalnog otpada provodi komunalna tvrtka Ivkom d.d. putem letaka koje dostavlja korisnicima na kućne adrese uz račune.

7.4. AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Sukladno članku 40. *Zakona*, pravna i fizička osoba, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, može organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja, ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu Izvješće o provedenoj akciji koji je isti dužan dostaviti Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu. Sukladno Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, a u svezi ponovne uporabe proizvoda, gradovi i općine mogu organizirati akciju skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe.

8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

8.1. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći te odlaganje otpada koji se ne može drugačije iskoristiti. Postupanje s otpadom na području Općine potrebno je razvijati u skladu s ciljem ostvarivanja integralnog koncepta gospodarenja otpadom, čije su osnove:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari za okoliš te opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš,
- iskorištavanje vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada u materijalne svrhe,
- educirati stanovništvo za korištenje ekološko prihvatljivih proizvoda
- kontrolirano odlaganje ostatnog otpada,
- saniranje otpadom onečišćenog tla.

8.2. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstva određenih Dodatkom III. *Zakona*, dok je problematični otpad, opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. U opasni otpad u komunalnom otpadu spadaju: akumulatori, baterije, lijekovi (citotoksici, citostatici), ostaci boja i lakova i otapala, tiskarske boje, fotografske kemikalije, stara ulja i masti, sredstva za zaštitu bilja, fluorescentne cijevi, živine i ostale sijalice koje sadrže otrovne supstance, kemikalije, EE otpad koji sadrži opasne tvari, ambalaža koja sadrži opasne tvari, prazni spremnici pod tlakom (bočice pod pritiskom).

Navedeni opasni otpad koji se stvara u domaćinstvima zahtjeva poseban tretman budući da se ubraja u opasni otpad. U sklopu reciklažnog dvorišta osigurat će se prihvati i privremeno skladištenje opasnog otpada. Zaprimljeni otpad razvrstavat će se odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima. Građevina u kojoj će se skladištiti opasan otpad bit će natkrivena te će biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

8.3. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Sukladno članku 28. stavku 3. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Posebnom kategorijom otpada smatra se sljedeći otpad: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. Posebnom kategorijom otpada smatra se i određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja zahtjeva iz članka 7. *Zakona* potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom.

8.3.1. Otpadni tekstil i obuća

Sukladno članku 7. Pravilnika o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne Novine“, broj 99/15), proizvođač otpadnog tekstila i otpadne obuće koja potječe iz kućanstva, dužan je otpadni tekstil i otpadnu obuću predati:

- davatelju usluge putem spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće postavljenog na javnoj površini,
- osobi koja upravlja odgovarajućim reciklažnim dvorištem ili
- prodavatelju sukladno članku 5. istog *Pravilnika*.

Na području Općine Maruševac otpadni tekstil odlagat će se:

- u za to namijenjene spremnike postavljene na javnim površinama,
- u planirano reciklažno dvorište.

8.3.2. Električni i elektronički otpad (EE otpad), otpadna vozila i otpadne gume

Sukladno članku 13. Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne Novine“, broj 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14) posjednik EE otpada obavezan je istog odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ga predati u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljen radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova. Takvim EE otpadom smatraju se i prethodno nerastavljeni dijelovi EE opreme koja se sastoji od više cjelina (npr. monitori računala, elektromotori crpki ili kompresora i sl.). U sklopu reciklažnog dvorišta osigurat će se prihvat i privremeno skladištenje EE otpada.

Sukladno članku 15. Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne Novine“, broj 125/15, 90/16) posjednik otpadnog vozila obavezan je otpadno vozilo predati sakupljaču, po mogućnosti u cijelosti i to na skladištu sakupljača ili pozivom sakupljača na lokaciju gdje se nalazi otpadno vozilo te je dužan obavijestiti sakupljača u slučaju kada otpadno vozilo predstavlja zdravstvenu ili sigurnosnu opasnost.

Sukladno članku 4. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne Novine“, broj 40/06, 31/09, 156/09 i 111/11 i 86/13) način gospodarenja s otpadnim gumama je skup mjera koje obuhvaćaju sakupljanje i uporabu otpadnih guma radi korištenja u materijalne

ili energetske svrhe. Odvojeno sakupljanje otpadnih guma osigurava se putem ovlaštenih sakupljača. Otpadne gume ne smiju se odlagati na odlagališta. Posjednici otpadne gume mogu predati u reciklažno dvorište, vulkanizeru prilikom zamjene guma ili na skladište sakupljača. Ovlašten sakupljač dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika otpadnih guma.

8.4. POVRATNA NAKNADA

Povratna naknada je stimulativna mjera propisana *Zakonom*, kojom se potiče posjednik otpada da određeni otpad preda prodavatelju one vrste proizvoda od kojeg nastaje odgovarajući otpad i za to primi određeni iznos povratne naknade. Povratna naknada se primjenjuje samo za neke vrste ambalaže, pri čemu je postignut značajni uspjeh, posebice u vezi s PET bocama od pića. Svrha povratne naknade je osiguravanje predaje određenog otpada u sustav odvojenog sakupljanja tog otpada, odnosno povratna naknada je instrument koji se koristi za ispunjenje cilja odvojenog sakupljanja, recikliranja i oporabe otpada, a pri čemu se ujedno smanjuje odlaganje otpada.

8.5. NAKNADA ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada propisana je člankom 29. *Zakona*. Naknadom se potiče jedinica lokalne samouprave da provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice.

Uredbom je propisana jedinična naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koja iznosi:

- za 2018. godinu 100,00 kuna po toni,
- za 2019. godinu 150,00 kuna po toni,
- za 2020. godinu 150,00 kuna po toni,
- za 2021. godinu 200,00 kuna po toni,
- za 2020. godinu 200,00 kuna po toni.

Iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada Fond obračunava do kraja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu prema sljedećoj formuli:

$$N = J \times m$$

gdje je:

N – iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada izražen u kunama; **J** – jedinična naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, izražena u kunama po toni; **m** – masa prikupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje dopuštenu količinu određenu graničnom količinom miješanog komunalnog otpada u kalendarskoj godini, izražena u tonama.

Jedinica lokalne samouprave obveznik je plaćanja naknade po rješenju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost temeljem mase prikupljenog komunalnog otpada koja je iznad propisane granične količine.

Granična količina miješanog komunalnog otpada Općine:

- za 2018. godinu iznosi 74% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području Općine;
- za 2019. godinu iznosi 66% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području Općine;
- za 2020. godinu iznosi 58% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području Općine;
- za 2021. godinu iznosi 54% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području Općine;
- za 2022. godinu iznosi 50% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području Općine.

9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Za prikupljanje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine primijenit će se sljedeće mjere:

- svakom kućanstvu omogućiti javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada putem posebnih posuda, odnosno posebnih vreća za biološki razgradivi komunalni otpad
- osigurati redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa,
- osigurati kućne kompostere za građane koji žele biorazgradivi otpad kompostirati na razini kućanstva, te građane educirati i savjetovati pisanim materijalima o načinu kompostiranja.
- obračunavati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju stvarni broj pražnjenja spremnika i volumen spremnika otpada

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada sukladno članku 30. *Zakona*. Po donošenju *Odluke* predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće Općine na 6. sjednici održanoj dana 30. siječnja 2018. godine donijelo je Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Maruševac, KLASA: 402-08/18-01/01, URBROJ: 2186-017/18-01 („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj 13/18).

10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Veliku ulogu u cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količine komunalnog otpada.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) otpada na području Općine dalje će se provoditi:

- primarnom selekcijom otpada na kućnom pragu,
- uspostavom rada reciklažnog dvorišta za stanovnike područja Općine,
- odvozom krupnog (glomaznog) otpada po pozivu korisnika,
- redovitim i pravodobnim pražnjenjem posuda odnosno spremnika,
- izobrazno – informativnim aktivnostima.

11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom Općine zahtjeva utvrđivanje izvora financiranja. U ovom Planu iznijet će se mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na navedenom području. Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj te komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnih partnerstva itd. Sredstva za ulaganje u gospodarenje otpadom bit će dostupna iz državnog proračuna, proračuna Varaždinske županije te proračuna Općine, a sve u zavisnosti od veličine i važnosti samih zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom. Dio financijskih sredstava je također dostupan iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Tablica 12. Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	Mjera	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac/MZOE/FZOEU/ EU
	Visina financijskih sredstava	3.500.000,00 kn
2.	Mjera	Kućno kompostiranje
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /MZOE/FZOEU/ EU
	Visina financijskih sredstava	100.000,00 kn
3.	Mjera	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /Davatelj javne usluge
	Visina financijskih sredstava	100.000,00 kn
4.	Mjera	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac/Davatelj javne usluge
	Visina financijskih sredstava	50.000,00 kn
5.	Mjera	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /EU/MZOE/FZOEU
	Visina financijskih sredstava	550.000,00 kn
6.	Mjera	Provođenje akcija prikupljanja otpada
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /JP(R)S/PU
	Visina financijskih sredstva	50.000,00 kn
7.	Mjera	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /FZOEU/MZOE/ JP(R)S
	Visina financijskih sredstva	50.000,00 kn
8.	Mjera	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /MZOE//FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	20.000,00 kn

9.	Mjera	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac/MZOE/FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	20.000,00 kn
10.	Mjera	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /MZOE /FZOEU/EU/
	Visina financijskih sredstava	100.000,00 kn
11.	Mjera	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevni otpad
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /MZOE/FZOEU/EU/
	Visina financijskih sredstava	100.000,00 kn
12.	Mjera	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac/MZOE/FZOEU/EU/Davatelj javne usluge
	Visina financijskih sredstava	200.000,00 kn
13.	Mjera	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje biootpada
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /MZOE/EU/ FZOEU /Davatelj javne usluge
	Visina financijskih sredstava	100.000,00 kn
14.	Mjera	Uspostava korištenja mobilnog reciklažnog dvorišta
	Izvor financijskih sredstava	Proračun Općine Maruševac /MZOE/FZOEU/EU
	Visina financijskih sredstava	200.000,00 kn

Napomena: Visina iznosa financijskih sredstava okvirne su naravi te ovise o postotku sufinanciranja i sl.

Sukladno članku 20. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave mora dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana, jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te ga objaviti u svom službenom glasilu.

12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sljedećom tablicom iznijeti su rokovi izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine. Mjere i rokovi izvršenja dani su po primjeru podataka iz Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017.-2022. u dijelu Plana koji obavezuju i Općinu.

Tablica 13. Rokovi i nositelji izvršenja plana

R.B.	MJERA	ROK IZVRŠENJA	NOSITELJ
1.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta.	2018.– 2019.	Općina Maruševac/FZOEU/ JP(R)S
2.	Kućno kompostiranje	2020.	Općina Maruševac /FZOEU
3.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	2018.	Općina Maruševac/MZOE/Davatelj usluge
4.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac/Davatelj javne usluge
5.	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac /MZOE/FZOEU/ JP(R)S
6.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac/PU
7.	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac
8.	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac
9.	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac/MZOE/ JP(R)S
10.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	Kontinuirano od 2018. – 2023.	Općina Maruševac
11.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevni otpad	2022.	Općina Maruševac /JP(R)S/PU
12.	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila (zeleni otoci i dr.)	2020.	Općina Maruševac/FZOEU/JP(R)S
13.	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biootpada (kante za miješani komunalni otpad, komposter i dr.)	2020.	Općina Maruševac/FZOEU/JP(R)S
14.	Uspostava korištenja mobilnog reciklažnog dvorišta	2018.	Općina Maruševac/FZOEU/JP(R)S

13. POPIS LITERATURE

Plan gospodarenja otpadom Općine Maruševac za razdoblje od 2018. do 2023. godine izrađen je sukladno sljedećim pravnim izvorima kako slijedi:

- Naputak o glomaznom otpadu („Narodne novine“, broj 79/15),
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, broj 3/17),
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu („Narodne novine“, broj 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13),
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, broj 88/15, 78/16),
- Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne Novine“, broj 125/15, 90/16),
- Pravilnika o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne Novine“, broj 99/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 23/14, 51/14, 121/15, 132/15, 117/17),
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15),
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave („Narodne novine“, broj 59/06, 109/12),
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 46/02),
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, broj 50/17),
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18),
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13,73/17).

14. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Plan gospodarenja otpadom Općine Maruševac za razdoblje 2018. - 2023. godine donosi se temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne Novine“, broj 94/13 i 73/17) i njegov je cilj unaprijediti sustav gospodarenja otpadom na području Općine.

Sukladno članku 21. *Zakona*, jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog Plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 22. *Zakona*, nacrt Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave dužne su javno objaviti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti (rok za davanje primjedbi iznosi 30 dana).

Ovaj Plan gospodarenja otpadom Općine Maruševac za razdoblje od 2018. do 2023. godine stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“.